

Stan przygotowań do wykorzystania unijnych Funduszy Pomocowych w Polsce w latach 2007–2013

Maciej Podemski*

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013

Prace strategiczne nad programem polityki społeczno-gospodarczej na lata 2007–2013, który jest niezbędny do wykorzystania unijnych Funduszy Pomocowych, podjęto w Polsce w 2003 r. Zintensyfikowano je w 2005 r., kiedy to Rada Ministrów przyjęła *Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013*, następnie zaakceptowała *Wstępny Projekt Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013 wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie*. Pod koniec marca 2006 r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zmieniło nazwę tego dokumentu na *Narodowa Strategia Spójności*.

Dokumenty te były przedmiotem społecznych konsultacji, przeprowadzanych przez Ministerstwo Gospodarki, a następnie przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Urzędy Marszałkowskie za pomocą cyklu konferencji, spotkań, seminariów, wywiadów, drogą elektroniczną oraz w formie bieżącej korespondencji. Konsultacje te zakończono w lipcu 2006 r.

Dokument końcowy, pod nazwą *Polska, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, Narodowa Strategia Spójności* (NSRO), został po serii negocjacji zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej w maju 2007 r. Dokument ten określa kierunki wsparcia ze środków finansowych dostępnych z budżetu Unii Europejskiej w okresie siedmiu najbliższych lat, w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności.

Celem strategicznym NSRO dla Polski jest tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Efektem tej strategii jest znaczące podniesienie jakości życia mieszkańców Polski i osiągnięcie spójności gospodarczej z innymi krajami UE.

Cel strategiczny NSRO będzie osiąganym poprzez realizację następujących sześciu horyzontalnych celów szczegółowych:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.

- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej, oraz rozwój sektora usług.
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Cel strategiczny dokumentu NSRO oraz zarysowane w nim cele horyzontalne, wymienione powyżej, realizowane będą za pomocą programów operacyjnych krajowych oraz regionalnych.

Do programów krajowych należą:

- 1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ), finansowany ze środków EFRR oraz z Funduszu Spójności;
- 2) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG), finansowany ze środków EFRR;
- 3) Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), finansowany ze środków EFS;
- 4) Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW), finansowany ze środków EFRR;
- 5) Program Operacyjny Pomoc Techniczna (PO PT), finansowany ze środków EFRR.

Do programów realizowanych na poziomie regionalnym zaliczono 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) oraz Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT), finansowane ze środków EFRR.

Krajowe Programy Operacyjne

Wszystkie Krajowe Programy Operacyjne przyjęte zostały przez Radę Ministrów i znajdują się obecnie na różnych etapach negocjacji z Komisją Europejską. W ciągu ostatniego roku ich projekty poddane były konsultacjom społecznym, w wyniku których pierwotne wersje programów zostały w różnym stopniu zmienione lub uzupełnione. Negocjacje z Komisją Europejską mogą również wprowadzić do nich pewne zmiany. Poniżej opisano prace w ramach programów krajowych.

1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ). W dniach 14–15 maja 2007 r. odbyło się pierwsze spotkanie negocjacyjne PO IiŚ z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Na 198 przekazanych uwag i rekomendacji zdecydowaną większość udało się uzgodnić

*EuroGeoConsulting, ul. Jesionowa 36A, 05-816 Michalowiec; maciej.podemski@egconsulting.com.pl

w czasie spotkania. Podstawowe kwestie, które będą nadal podlegały dalszym negocjaczom związane są z przesunięciami pewnych proponowanych projektów do innych programów operacyjnych, a także ze zwiększeniem wsparcia finansowego dla wybranych projektów (np. dla połączenia kolejowego Rail Baltica).

W chwili obecnej trwają konsultacje z Komisją Europejską na poziomie roboczym oraz toczą się prace nad uzupełnieniem zapisów zgodnie z postanowieniami podjętymi podczas spotkania negocjacyjnego. Kolejne formalne spotkanie negocjacyjne jest planowane na połowę lipca br.

2) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Projekt Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) został przyjęty przez Radę Ministrów 19 grudnia 2006 r. Wersja programu z 5.02.2007 r. została przekazana do Komisji Europejskiej i przez nią formalnie zaakceptowana. Wkrótce rozpoczną się negocjacje z przedstawicielami Komisji Europejskiej w sprawie ostatecznego kształtu dokumentu.

3) Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL). Spotkanie w dniu 11 czerwca br. zakończyło negocjacje z Komisją Europejską co do kształtu programu operacyjnego. Ostateczna treść dokumentu miała być gotowa w końcu czerwca i przekazana do Komisji Europejskiej. Oczekuje się, że komisja dokona formalnej akceptacji programu we wrześniu br. i prawdopodobnie w październiku mogą zostać ogłoszone pierwsze konkursy.

4) Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW). Rada Ministrów przyjęła projekt Programu 30.01.2007 r. Rozpoczął się już kolejny etap tworzenia programu — negocjacje z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Pierwsze spotkanie negocjacyjne odbyło się 11.05.2007 r. Kolejne planowane jest na przełomie czerwca i lipca.

5) Program Operacyjny Pomoc Techniczna (PO PT). 20.06.2007 r. odbyło się drugie spotkanie negocjacyjne w sprawie Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007–2013. Podczas spotkania strony ustaliły, że całość prac nad PO PT 2007–2013 zostanie zamknięta do końca czerwca 2007 r.

Regionalne Programy Operacyjne

Każde województwo będzie posiadało własny Regionalny Program Operacyjny. Negocjacje są prowadzone odrębnie dla każdego województwa. Przewidywano zorganizowanie trzech spotkań negocjacyjnych dla każdego z nich. Wstępny harmonogram procesu negocjacji zakładał zakończenie negocjacji 16 Regionalnych Programów Operacyjnych z Komisją Europejską we wrześniu 2007 r.

Pierwsza tura spotkań negocjacyjnych 16 RPO z KE odbyła się w miastach wojewódzkich w okresie od 23 maja do 19 czerwca br. Komisja dobrze oceniła stan przygotowania wszystkich programów. W przypadku województw: śląskiego, pomorskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, małopolskiego oraz lubelskiego po pierwszej turze spotkań nie stwierdzono żadnych poważnych problemów negocjacyjnych. Na początek lipca br. planowane jest przekazanie poprawionych programów do Brukseli, a na początku sierpnia zakończy się druga i ostatnia tura negocjacji.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2007–2013

Przewiduje się realizację następujących programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2007–2013 z udziałem Polski:

- 1) współpraca transgraniczna:
 - trzy dwustronne programy na granicy polsko-niemieckiej z udziałem Meklemburgii, Brandenburgii i Saksonii,
 - Polska — Republika Czeska,
 - Polska — Słowacja,
 - Polska — Litwa,
 - Polska — Szwecja — Dania (Południowy Bałtyk).
- 2) współpraca transnarodowa:
 - Obszar Europy Środkowo-Wschodniej,
 - Region Morza Bałtyckiego.
- 3) współpracy międzyregionalna
 - całe terytorium Unii Europejskiej.

Do chwili obecnej przygotowano dwa programy współpracy transgranicznej: z Republiką Czeską i Republiką Słowacką, oraz jeden program współpracy międzynarodowej: Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej Regionu Morza Bałtyckiego. Wszystkie te dokumenty, datowane na 19.06.2006 r., stanowią wstępną wersję Programów Operacyjnych. Ostateczny zakres priorytetów w ramach tych programów uzależniony będzie od przebiegu konsultacji społecznych oraz negocjacji z Komisją Europejską.

Na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej współpraca transgraniczna z krajami partnerskimi będzie wspierana ze środków Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa. W ramach tego instrumentu z udziałem Polski realizowane będą programy współpracy transgranicznej z Ukrainą, Białorusią i Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

Źródła:

Polska, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności. Dokument zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej zatwierdzającą pewne elementy Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, maj 2007 r.

<http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl/>